

Podstawy terapii uzależnień - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Podstawy terapii uzależnień
Kod przedmiotu	05.9-WP-PSP-PTU
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Praca socjalna
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Andrzej Zygałdo

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przekazanie studentom wiedzy na temat uzależnień, ich uwarunkowań, rodzajów, faz rozwoju i funkcjonowania osób uzależnionych. Zapoznanie studentów z różnymi metodami i formami terapii i resocjalizacji osób uzależnionych oraz różnymi wzorcowymi systemami terapii uzależnień w Polsce i na świecie.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii.

Zakres tematyczny

Wykłady

Przyczyny uzależnień – teorie biologiczne, psychologiczne i socjologiczne wyjaśniające proces powstawania uzależnień. Prohibicja jako sposób społecznego oddziaływania w obszarze uzależnień. Przemiany obyczajowe w Polsce jako tło rozwoju uzależnień. Uzależnienie jako choroba – uzależnienie fizyczne, psychiczne i społeczne. Kryteria uzależnienia według ICD-10. Psychologiczne uwarunkowania powstawania uzależnień. Fazy rozwoju uzależnienia – różne podejścia teoretyczne. Programy Redukcji Szkód. Systemy terapii uzależnień w Polsce i na świecie. Praca socjalna w pracy z osobami uzależnionymi.

Ćwiczenia

Rodzaje środków psychoaktywnych – ich działanie i skutki nadużywania. Uzależnienia od czynności. Uzależnienia od substancji a uzależnienia od czynności – podobieństwa i różnice. Środowiskowe i kulturowe uwarunkowania powstawania uzależnień. Dostęp do środków uzależniających a profilaktyka uzależnień. Programy substytucyjne. Typologia pacjentów uzależnionych. Różnorodność metod pracy z osobami uzależnionymi. Rodzina a uzależnienie – wpływ środowiska rodzinnego na proces terapii osób uzależnionych. praca socjalna z osobami uzależnionymi w różnych fazach uzależnienia i terapii.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład konwersatoryjny.

Ćwiczenia – dyskusja, pogadanka heurystyczna, metoda projektów, metoda indywidualnych przypadków.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma wiedzę na temat metod, technik i środków interwencji socjalnej i terapii w stosunku do osób uzależnionych oraz ewaluacji działań służących rozwiązywaniu problemów jednostek, grup i społeczności.	K_W11	- aktywność w trakcie zajęć - projekt - sprawdzian z progami punktowymi	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w obszarze pracy z osobami uzależnionymi. Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w obszarze pracy z osobami uzależnionymi. Wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	• K_K01	- dyskusja - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - sprawdzian z progami punktowymi	- Wykład - Ćwiczenia
Student posiada umiejętność analizy proponowanego rozwiązania konkretnych problemów jednostkowych i grupowych osób uzależnionych od substancji odurzających i od czynności. Posiada umiejętność projektowania działań typowych dla pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami uzależnionymi. Posiada umiejętność wdrażania proponowanych rozwiązań w odniesieniu do osób uzależnionych	• K_U11	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - projekt - prezentacja indywidualnego przypadku	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Wykłady z przedmiotu kończą się kolokwium. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest kolokwium pisemne w formie sprawdzianu z określonymi progami punktowymi. Maksymalna ilość punktów możliwych do uzyskania w teście to 100 pkt. Kryteria oceny przedstawiają się następująco 0-60 pkt. – ocena niedostateczna, 61-70 pkt. ocena dostateczna, 71-85 pkt. ocena dobra, 86-100 pkt. ocena bardzo dobra (oceny połówkowe, np. db plus uzyskuje się po przekroczeniu połowy przedziału punktowego pomiędzy ocenami cząstkowymi).

Ćwiczenia

Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem na ocenę. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć – praca indywidualna; ocena projektu dotyczącego diagnozy osoby uzależnionej i prezentacji proponowanych działań terapeutycznych – praca grupowa (grupy 2-3 osobowe); ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć – ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć.

Ocena końcowa

Końcowa ocena z przedmiotu to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładów (sprawdzianu).

Literatura podstawowa

- Beck A.T., Wright F.D., Newman C., F., Liese B., S., Terapia poznawcza uzależnień, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2007.
- Cekiera Cz., Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych, Lublin 1999.
- Chrostek Maj J., Wodowski G., Szczypta naszej nadziei: leczenie substytucyjne uzależnionych od opiatów w Krakowie, 2000-2007, Kraków 2008.
- Derwich – Nowak A., Patologiczny hazard.
- ICD-10 Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania: badawcze kryteria diagnostyczne Warszawa 1998 (część dotycząca zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych).
- Maisto S, Galizio M., Connors G. Uzależnienia: zażywanie i nadużywanie, Warszawa 2000.
- Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z., Integracyjna psychoterapia uzależnień: teoria i praktyka, Warszawa 2006.
- Obłękowska-Rogała J., Przyczyny narkomanii: wyjaśnienia teoretyczne, Warszawa 1999.
- Obłękowska-Rogała J., Narkoman w rodzinie: wskazania do terapii, Warszawa 2002 (rozdz. Skuteczność programów terapii uzależnień).
- Wojewódzka B., Hazard: zabawa czy zagrożenie.
- Woydyło E., Wyzdrowieć z uzależnienia, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca

- Gaś Z., B., Redukcja szkód a profilaktyka uzależnień, „Remedium” 2002.
- James R.K., Gilliland B.E., Strategie interwencji kryzysowej, Warszawa 2004 (rozdz. 8: Uzależnienie od substancji chemicznych, Kryzys nałogu).
- Osiatyński W., Grzech czy choroba, Warszawa 1994
- Psychologiczna problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków , [w:] Psychologia: podręcznik akademicki, T. III, Gdańsk.
- Verster A., Bunnig E., Skuteczność leczenia substytucyjnego uzależnienia od opiatów, Warszawa 2004 (tekst dostępny na stronie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii www.kbpn.gov.pl w dziale Publikacje).
- Woronowicz B.T., Alkoholowe vademecum dla każdego, Zakroczym 1993.
- AAWS: Życie w trzeźwości, Apostolicum 1996.
- AAWS: Anonimowi Alkoholicy, Apostolicum 1996.
- Kwartalnik „Problemy Narkomanii”.
- Czasopismo „Remedium.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Jarosław Wagner (ostatnia modyfikacja: 16-04-2018 16:00)